

Divadlo loutek Ostrava

Alexandr Sergejevič Puškin

O rybáři a rybce

O rybáři a rybce

Loutková fantazie podle pohádky Alexandra Sergejeviče Puškina

Scénář a režie

Jevgenij Ibragimov j. h.

Výprava

Tomáš Volkmer

Hudba

Nikos Engonidis

Dramaturgie

Hermína Motýlová

Hana Galetková

Česká premiéra 11. října 2002

Inspice - **Jana Lukešová**, světlo - **Antonín Šimela**, **Pavel Duda**, zvuk - **Jiří Philipp**.

Vyrobil ateliér DLO - vedoucí - **Jiří Paskonka**, loutky a rekvizity - **Pavel Skorkovský**, **Zdeněk Hausenblas**,
dekorace - **Petr Dvorský**, **Vladimír Bolek**, krejčová - **Vlasta Bednarská**.

Hrají

Lenka Macharáčková

Vladimíra Nosálková

Lenka Pavlíčková

Richard Liberda

Ivo Marták

Aleš Petrič

Jakub Przebinda

Hudebníci

Nikos Engonidis

Tomáš Rossi

Žili spolu, žili dědek s bábou
u modrého moře širého
v chajdě z hlíny, v nízké lepenici.
Žili spolu třiatřicet let.
Bába sedávala u přeslice,
dědek lovil do nevůdku ryby.
Jednou síť zas do mořských vod vhodil,
nevylovil nic než husté bahno.
Podruhé síť do mořských vod vhodil,
nevylovil nic než mořskou trávu.
Potřetí síť do mořských vod vhodil,
nevylovil nic než malou rybku,
ne však ledajakou, ale rybku zlatou.
Promluvila rybka lidským hlasem,
žadonila hlasem úpěnlivým:
„Pusť mě, starče, pusť do moře zpátky,
ráda ti dám štědré výkupné,
ráda splním každé tvoje přání.“
Dědek užasl, dědek se lekl.
Třebas rybářem byl třiatřicet let,
nesetkal se ještě s rybou, která mluví.
Vhodil zlatou rybku zpátky do vln,
rozloučil se s ní laskavým slovem:
„Pluj si, rybko, pluj si spánembohem,
já nežádám žádné výkupné.
Pluj si, rybko, pluj si v modré vodě,
proháněj se šťastně na svobodě.“

Navrátil se dědek ke své bábě,
vyprávěl jí o tom zázraku:
„Vylovil jsem dneska malou rybku,
ne však ledajakou, ale rybku zlatou.
Promluvila na mě lidským hlasem,
prosila, ať do moře ji pustím,
že zaplatí štědré výkupné,
že mi ráda splní každé přání.
Neodvážil jsem se výkupné chtít na ní,
hodil jsem ji zpátky do moře.“
Bába začla nadávat a křičet:
„Ty hňupe, ty hlavo zabeďněná!
On má strach říct rybě o výkupné!
Mohl sis vyprosit aspoň necky,
naše už se málem rozpadly.“

Jde dědoušek, jde k modrému moři,
dívá se na moře rozčeřené,
zlatou rybku k břehu přivolává.
Připlavala k břehu zlatá rybka,
„Co si žádáš, starče?“ zeptala se.
Dědek uctivě se rybce klaní:
„Nehněvej se, rybko, vzácná paní,
moje bába tuze hartusila,
pokoj nedává mé staré hlavě,

že prý potřebuje nové necky,
naše prý se málem rozpadly.“
Řekla zlatá rybka na tu prosbu:
„Netrap se, jdi domů bez obav.
Chcete necky - budete je mít.“

Dědek šel. Vrátil se domů, vidí -
před chalupou stojí nové necky,
ale bába křičí ještě víc:
„Ty hňupe, ty hlavo zabedněná!
On si trulant vyprosí jen necky!
Jakýpak je z necek užitek?
Běž, nemehlo, ještě jednou k rybě,
pokloň se a popros o chalupu.“

Jde dědoušek, jde k modrému moři
(vzdychá modré moře zakalené),
zlatou rybku k břehu přivolává.
Připlavala k břehu zlatá rybka,
„Co si žádáš, starče?“ zeptala se.
Dědek uctivě se rybce klaní:
„Nehněvej se, rybko, vzácná paní,
ještě víc mě bába hubovala,
pokoj nedává mé staré hlavě,
chalupu chce, ženská hádavá.“

Řekla zlatá rybka na tu prosbu:
„Netrap se, jdi domů bez obav.
Chceš chalupu - budete ji mít.“

Dědek šel. Vrátil se domů, vidí -
po hliněné chajdě nikde stopa,
místo ní chalupa s podkrovím,
s cihlovým komínem obíleným,
s dubovými vraty z pevných fošen.
Bába vysedává u okna,
soptí, nadává a muži spílá:
„Ty hňupe, ty hlavo zabedněná!
On si trulant řekne o chalupu!
Běž, nemehlo, ještě jednou k rybě,
pokloň se a pěkně pověz jí,
že nechci být sprostou chalupnicí,
urozenou šlechtičnou že být chci.“

Jde dědoušek, jde k modrému moři
(dme se modré moře pomračené),
zlatou rybku k břehu přivolává.
Připlavala k břehu zlatá rybka,
„Co si žádáš, starče?“ zeptala se.

Dědek uctivě se rybce klaní:
„Nehněvej se, rybko, vzácná paní,
ta má bába se snad pomátla.
Pokoj nedává mé staré hlavě,
málo je jí prostá chalupnice,
teď zas urozenou kněžnou být chce!“
Řekla zlatá rybka na tu prosbu:
„Netrap se, jdi domů bez obav.“

Dědek šel. Vrátil se domů, vidí -
před ním vypíná se panský dům,
na schodech se promenuje bába
v kacabajce z drahé soboliny,
na hlavě má brokátový čepec,
kolem krku šňůru těžkých perel,
ruce plné zlatých prstenů,
na nohou botičky z kordovánu.
Kolem ní se vrtí houf horlivých sluhů
a ona je tluče a za vlasy kráká.
Dědek řek: „Bud' zdráva, vzácná paní jasná,
teď konečně snad jsi spokojená, šťastná,
tvá dušička klidná je.“
Bába okřikla ho, zle se koukla, houkla,
poslala ho sloužit do stáje.

Minul jeden týden, minul druhý,
bába začla jančit ještě víc,
znovu posílala dědka k zlaté rybce:
„Běž za rybou, pokloň se jí, řekni,
že šlechtičnou být mě omrzelo,
že se chci stát mocnou cařicí.“
Dědek prosil, za hlavu se chytil:
„Blázníš, stará? Najedla ses blínu?
Mluvíš sprostně, neznáš způsoby,
v celém carství všem budeš jen k smíchu.“
Bába, jak když do ní vjede běs,
dupla, dala muži jednu přes.
„Odkdy se smí škuban jako ty
hádat s urozenou šlechtičnou?
Hajdy k moři - nebo na mou čest
dám tě vyprovodit biřici.“

Jde dědoušek, jde k modrému moři
(šumí modré moře zamračené),
zlatou rybku k břehu přivolává.
Připlavala k břehu zlatá rybka,
„Co si žádáš, starče?“ zeptala se.
Dědek uctivě se rybce klaní:
„Nehněvej se, rybko, vzácná paní,
má bába už zase vyvádí.“

Být šlechtičnou už ji omrzelo,
chce prý se stát mocnou cařicí.“
Řekla zlatá rybka na tu prosbu:
„Netrap se, jdi domů bez obav.
Chce se cařicí stát - má jí být.“

Dědek šel. Vrátil se domů, vidí -
na nádvoří stojí skvostný palác,
v paláci se bába roztahuje,
jak cařice u tabule trůní,
bojaři a knížata jí slouží,
vína zámožská jí nalévají,
bába pije, cpe se marcipánem.
Kolem stojí nasupené strážce,
nabroušené halapartny v pěsti.

Když to dědek viděl, dostal strach,
poklonil se bábě k samé zemi,
povídal: „Bud' zdráva, mocná cařice.
Teď konečně má snad tvá dušička pokoj.“
Ale pyšná bába na něj sotva koukla,
ať jí zmizí z očí, ať už je pryč, houkla.
V ten ráz bojařini s knížaty
za límec ho nesli z komnaty
ke dveřím, kde nasupená stráž
sekyrami div ho neutloukla.

A lidé? Ti se mu vysmáli:

„To ti patří, starý mamlase!
Kam ses opal? Chlapům, jak říká se,
nesluší se s pány třešně jíst.“

Minul jeden týden, minul druhý,
bába docela se ztrojčila,
dvořany poslala pro dědka.
Našli ho a k trůnu přivedli.
Bába hned mu začla poroučet:
„Běž za rybou, pokloň se a řekni,
že caňci být mě omrzelo,
že se chci stát mořskou královnou,
abych přebývala v oceáně,
abych sloužila mi zlatá rybka
a byla mi k ruce pro posílky.“

Dědek se bál bábě odporovat,
nezmohl se ani na slovo,
podrobil se, šel k modrému moři.
Vidí, v moři zuří černá bouře,
vlny dmou se, převalují, běsní,
vlny kypí, řvou, hněvivě hučí.
Začal zlatou rybkou přivolávat.
Připlavala k břehu zlatá rybka,
„Co si žádáš, starče?“ zeptala se.

Dědek uctivě se rybce klaní:
„Nehněvej se, rybko, vzácná paní,
co s bábou, když bába na mozku má švába?
Cařící být ji prý omrzelo,
chce prý se stát mořskou královnou,
aby přebývala v oceáně,
abys ty jí sama sloužila
a byla jí k ruce pro posílky.“
Nic neřekla rybka na tu prosbu,
jenom ploutví švihla po hladině
a zmizela v mořských hlubinách.

Dlouho čekal dědek na odpověď,
čekal marně. Vypravil se domů.
A tam - chajda, nízká lepenice,
na prahu zas rozcuhaná bába
a před bábou zas rozbité necky.

„Pohádku o rybáři a rybce“
napsal Alexandr Sergejevič Puškin
v roce 1833.

Do češtiny ji přeložila v roce 1981
Hana Vrbová.

**SEVEROMORAVSKÁ
ENERGETIKA**

Severomoravská plynárenská

**ČESKÝ
TELECOM**

**ZDRAVOTNÍ
POJIŠTOVNA
MINISTERSTVA
VNITRA ČR**

**HELAX 93.7
extra**

polar
TELEVIZE OSTRAVA

Inscenace vznikla za finanční podpory Ministerstva kultury ČR

Veškerá práva k provozování zastupuje DILIA Praha

Program k 1. premiéře sezony 2002/2003 vydalo Divadlo loutek Ostrava,
Pivovarská 15, 729 82 Ostrava 1. Redakce programu: Hermína Motýlová
Ředitel DLO: Tomáš Volkmer
tel.: 596 114 884, 596 116 473 E-mail: DLO.Ostrava@seznam.cz

